

**Ασθενείς και νόσοι
στο αρχαίο Δράμα**

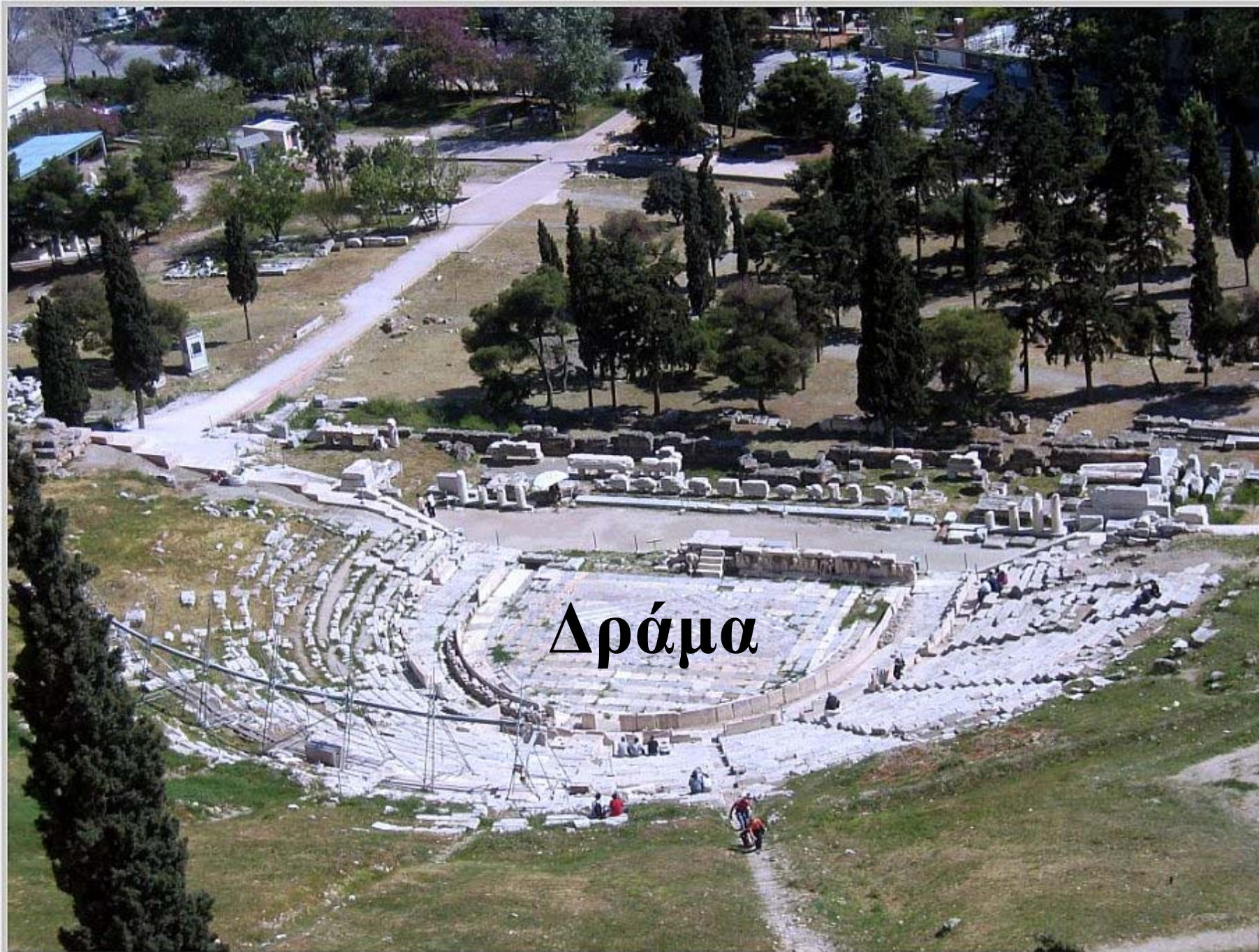
Διάλεξη Κ. Δ. Γαρδίκας

42^ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο

Αθήνα, Μάιος 2016

Α. Γ. Γιαλούρης

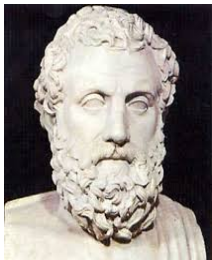
Δράμα

Τραγωδία

Σατυρικό Δράμα

Κωμωδία

5ος ΑΙΩΝΑΣ π.Χ.

525

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (525-456)

500

480

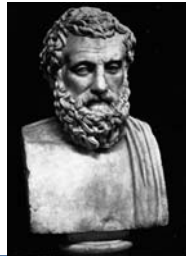
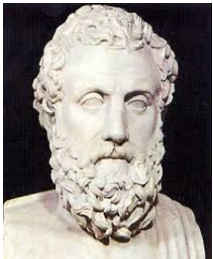
460

440

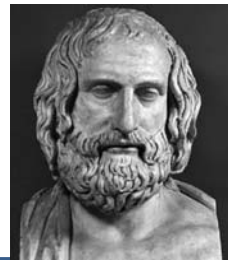
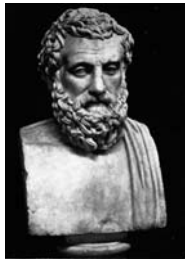
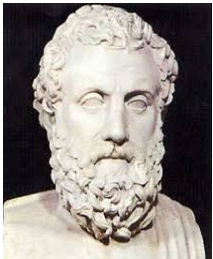
420

400

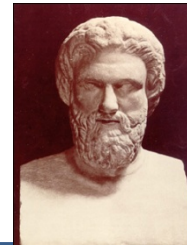
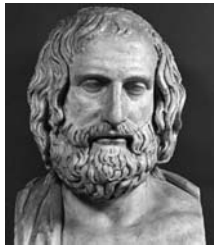
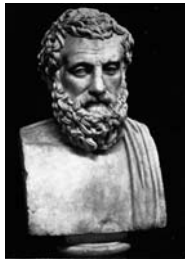
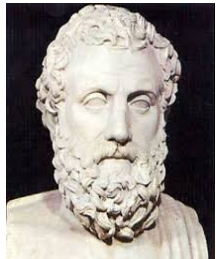
5ος ΑΙΩΝΑΣ π.Χ.

5ος ΑΙΩΝΑΣ π.Χ.

5ος ΑΙΩΝΑΣ π.Χ.

386

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (445-386)

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ (485-406)

ΣΟΦΟΚΛΗΣ (496-406)

525

ΑΙΣΧΥΛΟΣ (525-456)

500

480

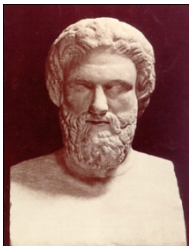
460

440

420

400

4ος ΑΙΩΝΑΣ π.Χ.

446

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

446-386

400

380

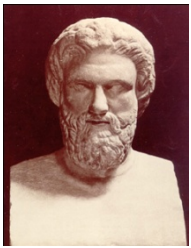
360

340

320

300

4ος ΑΙΩΝΑΣ π.Χ.

446

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ
446-386

292

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ (342-292)

400

380

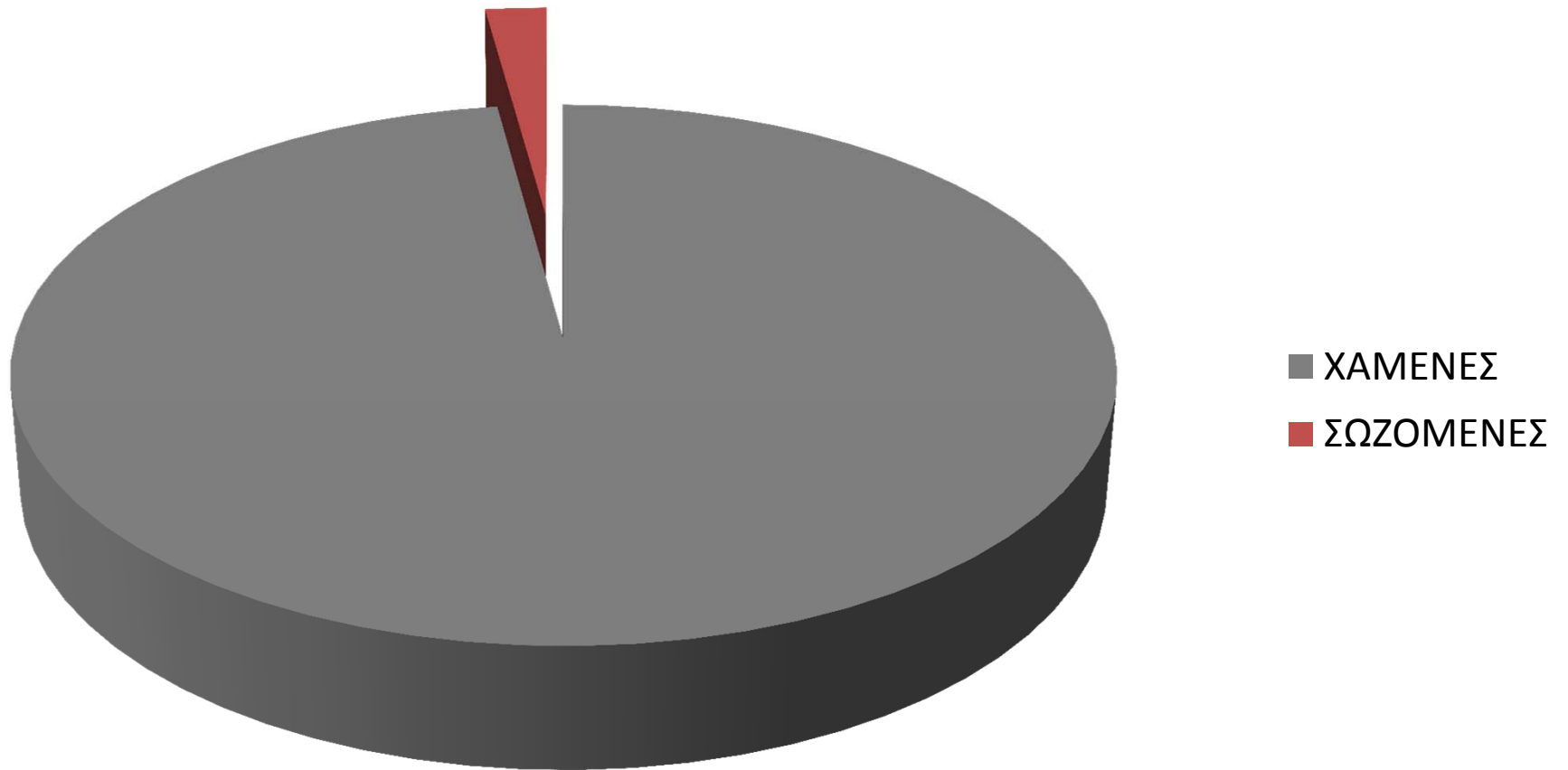
360

340

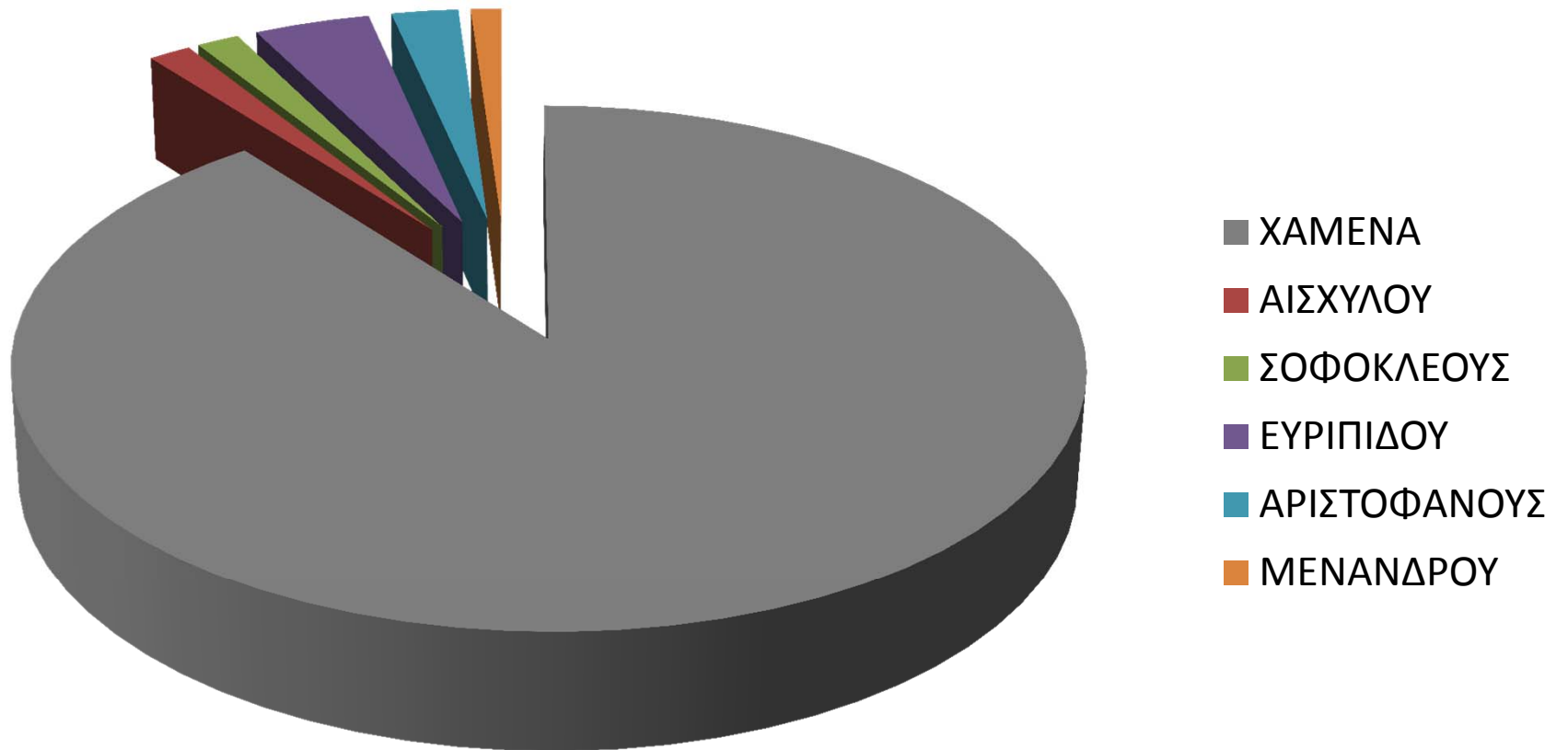
320

300

ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΔΡΑΜΑΤΑ

*η προέλευση των νόσων
και της θεραπείας τους*

Σοφοκλέους ΦΑΙΔΡΑ

Σοφοκλέους ΦΑΙΔΡΑ

*Ανάγκη τις αρρώστιες τις θεόσταλτες
να υπομένεις.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Αισχύλου ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ

1974

Αισχύλου ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ

*Τ' άλλα ν' ακούσεις πióτερο θε να θαυμάσεις,
τι μηχανές σοφίστηκα και πόσες τέχνες.
Κι η πιο μεγάλη, που αν κανείς ήθε αρρωστήσει,
δεν είχε αντίδοτο κανένα ούτε να πάρει,
ούτε να πιει, ούτε αλειφτεί και μαραινόταν
έτσι με δίχως γιατρικά, ώσπου εγώ πάλι
έδειξα τ' ανεκάτωμα λογής φαρμάκων
την πάσ' αρρώστια τους μ' αυτά να πολεμούνε.*

Μετάφραση: Ιωάννης Γρυπάρης

νοσήματα του σώματος

Σοφοκλέους ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

1977

1977

Σοφοκλέους ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

*Εκεί... κάποτε εγώ παράτησα... το Φιλοκτήτη...
εξ αιτίας της αρρώστιας
που του 'τρωγε το πόδι κι έσταζε πύο.
Κι έτσι ούτε σπονδές μας άφηνε ήσυχους
ούτε θυσίες να προσφέρουμε αλλά με άγριες
συνέχεια γέμιζε όλο το στρατόπεδο βλαστήμιες
βογκώντας και στενάζοντας.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ: *Πω πω. Κι εδώ κάτι άλλα στεγνώνουνε
κουρέλια, γιομάτα απ' την κακιά πληγή του.*

ΟΔΥΣΣΕΑΣ: *Ο άνθρωπος μας μένει σίγουρα σ' αυτό
τον τόπο και δε θα 'ναι κάπου μακριά.
Πώς θα μπορούσε άντρας με σάπιο πόδι
απ' την παλιά πληγή του να ξεμακρύνει πολύ;
Αλλά ή ψάχνοντας τροφή θα 'χει πάει ή κάπου
ξέρει πως φυτρώνει βοτάνι για τους πόνους του.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

1967

Σοφοκλέους ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

*Που μόνος του ήταν δίχως σύντροφο...
που κοντά του θρήνο ν' αντηχήσει κλαίγοντας
για το λάβωμα που τον κατατρώει
ούτε είναι κάποιος, όταν καυτερό
αναβρύζει το αίμα που τρέχει απ' την πληγή
του φλογισμένου του ποδιού, με βότανα μαλαχτικά
να το καταλαγιάσει, αν κάποια βρει
βγαλμένα από της γης τη χλόη.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

*Χάθηκα, παιδί μου, και δε θα μπορέσω
το κακό να κρύψω από σας, αλλοίμονο μου.*

Με περονιάζει, με περονιάζει...

Χάθηκα, παιδί μου, λιώνω...

*Για τους θεούς, αν πρόχειρο σου βρίσκεται παιδί μου,
κάνα σπαθί στο χέρι, χτύπα στην άκρη του ποδιού μου
και κόφ' το στα γρήγορα. Μη λογαριάζεις τη ζωή μου...*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

1977

Σοφοκλέους ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

*Πάλι μου σταλάζει κατακόκκινο απ' το βάθος
και τρέχει το αίμα...*

*...σήκωσε με όπως το λογαριάζεις.
Ετούτους όμως άστους μη σιχαθούνε
πριν την ώρα τους την κακιά αποφορά μου.
Αρκετός μπελάς θα 'ναι γι' αυτούς
να ταξιδέψουνε μαζί μου στο καράβι.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

*Τον άντρα ετούτον, φαίνεται, εδώ και λίγη ώρα
πως ύπνος τον κατέχει.*

Την κεφαλή του γέρνει προς τα πίσω.

Ιδρώτας στάζει ποτάμι απ' όλο το κορμί του.

*Μια μαύρη άνοιξε στην άκρη του ποδιού του
φλέβα κι αιμορραγεί. Ας τον αφήσουμε, φίλοι, ήσυχο
ως να τον πάρει για τα καλά ο ύπνος.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους
ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ ΕΝ ΤΡΟΙΑ

*Μα είναι ο θάνατος
ο στερνός γιατρός για τις αρρώστιες.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΝΑΥΠΛΙΟΣ

*Γι' αυτόν που υποφέρει
η νύχτα είν' ατέλειωτη,
αλλά για το γερό
γρήγορα η μέρα φτάνει.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

1935

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

*Γιατί η πόλη -όπως κι ο ίδιος βλέπεις-
τραντάζεται όλη και κεφάλι να σηκώσει
απ' το βυθό θανατερής φουρτούνας δεν μπορεί.
Μαραίνονται στον ανθό τους οι καρποί της γης,
μαραίνονται των βοδιών τα κοπάδια στη βοσκή,
των γυναικών οι γέννες άκαρπες...*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

*Κι ο φλογοφόρος ο θεός, φριχτό λοιμικό,
χτυπάει και ρημάζει την πόλη
αδειάζει απ' αυτό του Κάδμου ο τόπος
ενώ ο σκοτεινός ο Άδης
πλουτίζει από στεναγμούς και βόγκους.*

*...αν είν' να εξουσιάζεις τη γη αυτή όπως το κάνεις,
κάλλιο μ' ανθρώπους μέσα να την κυβερνάς
κι όχι άδεια.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

*...Ούτε καρποί της γης μας της καλής προκόβουν,
ούτε με γέννα δε λευτερώνονται
από τα βογκητά του πόνου οι γυναίκες
και τον έναν ύστερα απ' τον άλλο βλέπεις
σαν ομορφοφτέρουγα πουλιά... να φτερουγίζουν
στις ακτές του εσπέριου θεού, του Άδη...
Δίχως έλεος τα τέκνα στο χώμα
κείτονται άσπλαχνα θανατωμένα.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΠΟΙΜΕΝΕΣ

*Ο τριταίος πυρετός θα φτάσει σαν φωτιά
φέρνοντας ρίγος στα σαγόνια...*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Ευριπίδου **ΑΝΤΙΟΠΗ**

*Ξέρω από τι πάσχω
κι αυτό δεν είναι μικρό κακό.
Το να μην ξέρεις πως είσαι άρρωστος
δίνει κάποια ευχαρίστηση.
Στα βάσανα ή άγνοια είναι κέρδος.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους **ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ**

1970

Σοφοκλέους **ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ**

1970

1970

Σοφοκλέους ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ

*Μα όπως από τη σεπτή θυσία κι απ' των ξύλων
το ρετσίνι φούντωνε ματωμένη η φλόγα
ιδρώτας τού πότιζε το κορμί και τον αγκαλιάζει
στα πλευρά εφαρμοστός σαν από μάστορα
ο χιτώνας και σ' όλα του τα μέλη. Του 'ρθε κάψιμο
ως τα κόκαλα που τού 'φερνε σπασμούς.
Κι ύστερα όπως φαρμάκι φονικής οχιάς
σιχαμερής τον κατάτρωγε
φωνάζει τότε στον κακότυχο το Λίχα...*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ

*Καθώς τον άκουγε εκείνος τον κεντά
πόνος αβάσταχτος στα στήθια του και τότε
τον αρπάζει από κει
που το πόδι στην κλείδωση λυγάει
και τον ρίχνει στο βράχο
που 'χε ολοτρίγυρα το κύμα.
Απ' τα μαλλιά του ξεχύνεται
μυαλό λευκό μ' αίμα μαζί,
έτσι όπως άνοιξε στη μέση το κρανίο του.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ

*...Και κανείς δεν τολμούσε κοντά του να πάει
γιατί χτυπιόταν πότε στο χώμα, πότε στον αέρα
και φώναζε και γρύλιζε.*

Ολόγυρα αντηχούσαν τα βράχια...

*Αφού έτσι μας πρόσταξε, μέσα σ' ένα σκαρί
τον βάλαμε και μόλις αράξαμε στον τόπο ετούτο
μ' εκείνον να μουγκρίζει απ' τους σπασμούς.*

*Ευθύς αμέσως θα τον δείτε
ή ζωντανό ακόμα ή φρεσκοπεθαμένο.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ

Σοφοκλέους ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ

*Ποιος γητευτής, ποιος χειροπράκτης
θεραπευτής μπορεί ετούτη την κατάρα
χωρίς το Δία, με μαγικά, να τη γιατρέψει;
Θαύμα που ποτέ μου δε θα δω.
Ε, ε, αφήστε με το δύσμοιρο να κοιμηθώ.
Τι μ' ακουμπάς; Πού με γυρίζεις;
Μ' αφάνισες, μ' αφάνισες
το ξύπνησες όπου κοιμόταν.
Μ' άρπαξε, ωχ, ωχ, ωχ, μ' έπιασε πάλι.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ

*Με πιάνει πάλι, με πιάνει πάλι η άθλια
για να μ' αφανίσει
η αγιάτρευτη, άγρια αρρώστια...
Γιατί σαν κόλλησε στα πλευρά μου μέχρι το βάθος
μου κατάφαγε τις σάρκες και φτάνοντας εκεί
μου ρουφάει πλεμόνια κι αρτηρίες.
Απ' το φρέσκο μου αίμα ήπιε κιόλας
και ρημάζεται όλο το κορμί μου
με τούτα τα ανείπωτα δεσμά χεροδεμένο.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Αριστοφάνους **ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ**

1956

Αριστοφάνους **ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ**

*Εγώ με πολλή δυσκολία, καλή μου,
το 'σκάσα και βγήκα. Γιατί ο άντρας μου
όλη νύχτα έβηχε, επειδή είχε φάει του σκασμού
αποβραδís σαρδέλες.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Χάρητος ΑΓΝΩΣΤΟΝ

*Προσπάθα στο στομάχι με κάθε τρόπο
να βαστάς χαλινάρι.*

Γιατί μονάχα αυτό

μ' όσα κι αν πάρει δεν ευχαριστηείται

και πάντοτε απ' ότι του δώσεις ζητάει κι άλλο.

*Όποιος, όμως, δεν ξέρει να ελέγχει το στομάχι του
αυτόν τα χειρότερα κακά τον βρίσκουν.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Αριστοφάνους **ΝΕΦΕΛΑΙ**

2001

Αριστοφάνους **ΝΕΦΕΛΑΙ**

ΣΩΚΡΑΤΗΣ: *Έχεις καλό μνημονικό;*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ: *Μα το Δία είναι δυο λογιών:*

*Αν κάποιος μου χρωστάει έχω πολύ καλό μνημονικό
μα όταν εγώ χρωστάω, ο δόλιος, είμαι ξεχασιάρης.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Αριστοφάνους **ΝΕΦΕΛΑΙ**

ΣΩΚΡΑΤΗΣ: *Δεν έτυχε αφού χόρτασες με σούπα,
εκεί στα Παναθήναια, να σου 'ρθει ταραχή
στην κοιλιά και ξαφνικά με βουητό να γουργουρίζει;*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ: *Μα τον Απόλλωνα και σφίξιμο μου φέρνει
ευθύς και ταραχή
και σα βροντή η σουπίτσα εκείνη μπουμπουνίζει
και βροντάει τρομερά. Πρώτα σιγά πριτ-πριτ
κι ύστερα δυναμώνει πρι-πρι-πρι-πρι-πριτ
και όταν τ' αμολλάω ξεσπάει
και βροντά πρι-πρι-πρι-πριτ...*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Ευριπίδου ΘΥΕΣΤΗΣ

*Αλί μου ο δόλιος, τι μου στρίβει την κοιλιά;
Α, στα κομμάτια! Πού να βρω τώρα καθίκι;*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Αριστοφάνους ΣΦΗΚΕΣ

1963

elite

Αριστοφάνους ΣΦΗΚΕΣ

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ: ...*Γιατί εγώ σου φέρνω,
όλα όσα σου έλεγα και κάτι παραπάνω.
Αγγειόν εδώ να κατουρήσεις αν επιθυμήσεις
θα 'ναι από το καρφί κοντά σ' εσένα κρεμασμένο.*

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ: *Σοφό 'ναι αυτό κι ηύρες κατάλληλο σε γέρο,
σύνεργο αληθινά της στραγγουρίας.*

Μετάφραση: Μάρκος Αυγέρης

συνέπειες του γήρατος

Φιλήμονος ΑΓΝΩΣΤΟΝ

*Αχ Πάμφιλε, ο χρόνος καθώς περνά
δε μεγαλώνει μόνο τα κορμιά
αλλά και τα βάσανα.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Ευριπίδου ΗΛΕΚΤΡΑ

2015

Ευριπίδου ΗΛΕΚΤΡΑ

*Πόσο ανηφορικός είναι ο δρόμος για το σπίτι της
για ένα ζαρωμένο γέροντα
να τόνε πάει με το πόδι!
Όμως για χάρη των αγαπημένων μας ας σύρω
τη διπλωμένη μου τη ράχη
και το σκεβρωμένο γόνατο.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Αριστοφάνους **ΑΧΑΡΝΗΣ**

1980

Αριστοφάνους ΑΧΑΡΝΗΣ

*...Αν ήμουν εγώ στα νιάτα μου
τότε που κουβαλώντας και κάρβουνα φόρτωμα
παράβγαινα με τον αητό στο τρέξιμο
δύσκολα αυτός που 'φερε την ειρήνη
αν τον κυνηγούσα εγώ θα μου ξέφευγε
ούτε θα τη σκαπουλάριζε τόσο εύκολα.
Μα τώρα επειδή το γόνατο μου δε λυγάει
και το γέρικο μου πόδι βάρυνε, το 'σκασε.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΠΗΛΕΥΣ

*Τον Πηλέα του Αιακού μονάχη μες στο σπίτι
γεροκομώ και νταντεύω μαζί.
Γιατί ο άντρας που γερνάει ξαναγίνεται μωρό.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους **ΤΗΡΕΥΣ**

Χάνει το φως του το μάτι απ' τα γηρατειά.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

*άμβλυφαεῖ

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

1955

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

ΙΟΚΑΣΤΗ: *Απ' την Κόρινθο ήρθε να σου μηνύσει
πως ο Πόλυβος δεν υπάρχει πια.*

ΟΙΔΙΠΟΥΣ: *Τι λες ξένε; Ο ίδιος εσύ φανέρωσε μου το.*

ΑΓΓΕΛΟΣ: *Αν πρέπει πρώτα αυτό ξεκάθαρα να σου το πω
μάθε καλά ότι εκείνος πέρασε στον Άδη.*

ΟΙΔΙΠΟΥΣ: *Πώς, από φονικό ή τότε βρήκε αρρώστια;*

ΑΓΓΕΛΟΣ: *Γέρικο κορμί ασήμαντη αφορμή το ρίχνει κάτω.*

ΟΙΔ.: *Απ' αρρώστια χάθηκε ο δόλιος, καταπώς φαίνεται.*

ΑΓΓΕΛΟΣ: *Μετρήσαν και τα χρόνια του τα μπόλικά.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

ψυχικά νοσήματα

Φιλήμονος ΑΓΝΩΣΤΟΝ

Για πολλούς η λύπη γίνεται αιτία πλήθους κακών.

*Γιατί από τη θλίψη
και τρέλα γεννιέται σε πολλούς
και νοσήματα αγιάτρευτα.*

*Και κάποιοι αυτοκτόνησαν από τη λύπη
επειδή η λύπη ήταν πιο δυνατή
απ' την έγνοια για τη ζωή τους.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Αισχύλου ΧΟΗΦΟΡΟΙ

Αισχύλου ΧΟΗΦΟΡΟΙ

1954

Αισχύλου ΧΟΗΦΟΡΟΙ

*Μα για να μάθεις -γιατί πού θα βγει δεν ξέρω
κι όξω απ' τον ίσιο δρόμο σαν πως να με τρέχουν
τ' αλόγατα γιατί με σέρνει αθέλητα μου
που δεν ακούει γκέμι ο νους και στην καρδιά μου
έτοιμη κοντοστέκει η μάνητα να ψάλει...-
μα όσο που ακόμα είμαι καλά στους φίλους λέω
και διαλαλώ πως σκότωσα, μα με το δίκιο...*

Μετάφραση: Ιωάννης Γρυπάρης

Αισχύλου ΧΟΗΦΟΡΟΙ

ΟΡΕΣΤΗΣ: ... να τες εκείνες σαν γοργόνες,
σταχτόμαυρα ντυμένες, πλοκαμοζωσμένες
μ' αρμαθιές φίδια. Δε μπορώ πια να βαστάζω.

ΧΟΡΟΣ: Ποιες φρεναπάτες πολυαγάπητε σε δέρνουν;
Θάρρος κι ας μη σε παρακυριεύει ο φόβος.

ΟΡΕΣΤΗΣ: Δεν είναι φρεναπάτες των ματιών μου ετούτες
...Εσείς δε θα τις βλέπετε μα εγώ τις βλέπω
και δρόμο παίρνω. Δεν μπορώ πια να βαστάζω.

Μετάφραση: Ιωάννης Γρυπάρης

Philippe-Auguste Hennequin (1762-1833) "Ορέστης και Ερινύες"

Ευριπίδου
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

1958

Ευριπίδου
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

1958

Ευριπίδου

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

*Στο μεταξύ ο ένας απ' τους ξένους άφησε το βράχο,
στάθηκε, τίναξε την κεφαλή του πάνω-κάτω
και αναστέναξε, τρέμαν οι άκρες των χεριών του
κι αλλοπαρμένος φωνάζει: “τη σκυλομούρα,
Πυλάδη, τη θωρείς αυτήν; Αυτήνε δεν τη βλέπεις;
τη δράκαινα του Άδη, πώς να με ξεκάνει θέλει
μ' όχεντρες φοβερές ενάντια μου οπλισμένη;*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Ευριπίδου

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

*Κι η τρίτη που ξερνάει φωτιά και φονικό
χτυπάει τα φτερά τη μάνα μου έχοντας στην αγκαλιά της
πέτρα του βράχου πάει να μου πετάξει.
'Ωχου, θα με σκοτώσει, πούθε να φύγω;'' Μα δεν μπορούσες
να δεις τέτοιες μορφές, μον' έπαιρνε εκείνος
τις φωνές των μοσχαριών και τα γαυγίσματα των σκύλων
για τα μουγκρητά που λεν πως βγάζουνε οι Ερινύες...
Ο ξένος, ως τον άφησε η κρίση της μανίας, πέφτει
κι αφρό τα γένια του εστάζαν.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Ευριπίδου **ΟΡΕΣΤΗΣ**

1971

Ευριπίδου ΟΡΕΣΤΗΣ

*Από τότες άγρια αρρώστια λιώνει το κορμί του
κι ο άμοιρος τούτος Ορέστης κείται κλινάρι
και της μάνας το αίμα σε μανίες τον παρασέρνει...*

...είναι η έκτη μέρα τούτη...

*που ουδέ τροφή άγγιξε αυτός στο στόμα,
ούδ' έλουσε καν το κορμί, μόνο στα ρούχα τυλιγμένος
όταν το κουφάρι κάπως απ' την αρρώστια ξαλαφρώσει,
στα σύγκαλα του ερχάμενος οδύρεται...*

*Ανύπνωτη έναν άθλιο νεκρό εγώ παραστέκω
γιατί νεκρός είναι τούτος
με την πνοή τη λίγη που τ' απομένει.*

Μετάφραση: Ηλίας Βουτιερίδης

Ευριπίδου ΟΡΕΣΤΗΣ

*Σκούπισε στο άθλιο μου το στόμα
κι από τα μάτια μου του αφρού τούτο τ' απομεινάρι....
...μέριασε από την όψη τ' αξάγγλιγα μαλλιά μου
γιατί έτσι με τα μάτια μου μόλις θωρώ εγώ τώρα...
Ξανά σε τούτη ξάπλωσ' με την κλίνη. Της μανίας
το κακό σαν παύει είν' άτονα κι αδύναμα τα μέλη.*

Μετάφραση: Ηλίας Βουτιερίδης

Ευριπίδου **ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ**

1960

Ευριπίδου

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ

ΙΡΙΣ: *Αλλά μπρος, κάνοντας άσπλαχνη την καρδιά σου...
τρέλα στον άντρα αυτόν και σάλεμα του νου του
παιδοχτόνο και τινάγματα των ποδιών του φέρε του...*

ΛΥΣΣΑ:

*Ούτε το λάβρο πέλαο που μες στην τρικυμιά στενάζει,
κι ούτε σεισμός της γης κι ορμή του κεραυνού...
δεν τρέχουν όσο εγώ στου Ηρακλή το στήθος...
Και να, τινάζει το κεφάλι πα στις κλείδωσες του
και γουρλωμένα, σιωπηλός, τα μάτια γοργοστρέφει...*

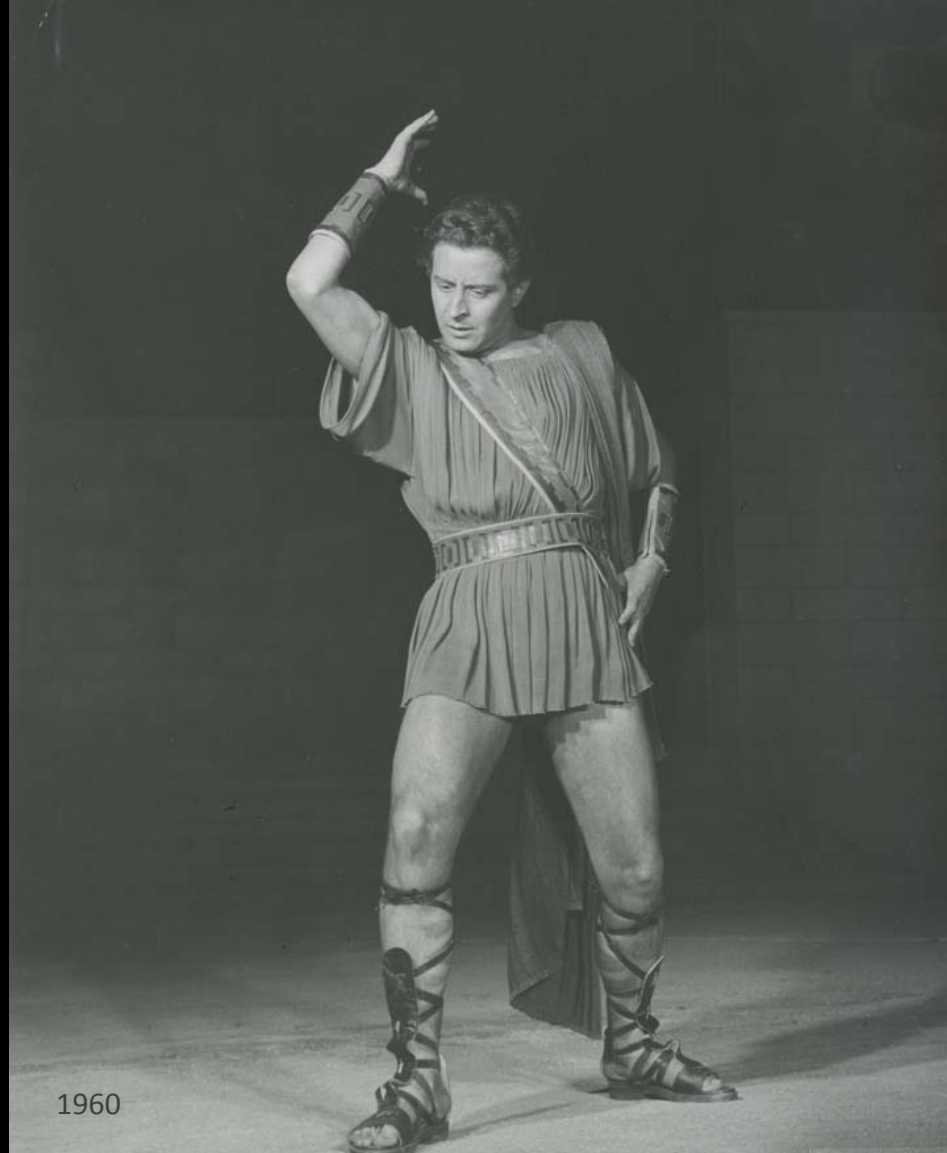
Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου **ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ**

1960

Ευριπίδου **ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ**

1960

Ευριπίδου

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ

*Κι ενώ το δαυλό έμελλε με το δεξί του
να τον βουτήσσει στην ιερή ο Ηρακλής λεκάνη
βουβός εστάθη. Κι επειδή χρόνιζε, τότε
τόνε κοιτάζαν τα παιδιά. Μα αυτός δεν ήταν
σαν πριν, μα στρίβοντας τα μάτια χαλασμένα
και βγάζοντας ρίζες αιμάτων μες στις κόρες
έβρεχε τα δασά του γένια μ' αφρού στάλες.
Και τότε μ' ένα τρελό γέλιο εμίλησε...*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ

*Και ξεκινώντας ύστερα έλεγε πως είχε άρμα
χωρίς να 'χει και στο κάθισμα τάχα μπαίνοντας
οδηγούσε σαν να 'χε καμτσίκι. Κι οι άλλοι
είχαν αίσθημα διπλό, γέλιου και φόβου.
Κι έλεγαν έτσι πιάνοντας ο ένας τον άλλον:
Μας περιπαίζει ο αφέντης ή μην τρελλάθη;...
Και τότε ξεκουμπώνοντας γυμνό το σώμα
μονάχος, δίχως να παλεύει με κανέναν
καλλίνικο εκήρυττε τον εαυτό του....*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ

*...ετοιμάζει τη φαρέτρα
και τα τόξα στα παιδιά του ενάντια, θαρρώντας
ότι σκοτώνει του Ευρυσθέα. Κι αυτά σκιασμένα
έφευγαν όπου τύχαινε... το παιδί του
σε κυνήγι ολέθριο το χτυπά στο σκώτι...
Μα εκείνος στρέφοντας γοργόνας άγριο μάτι,
μόλις στα τόξα το παιδί εστάθη εκτεθειμένο
σαν της βαριάς το χτύπημα τού κατεβάζει...
...ώσπου της παραστάδες ξεριζώνοντας γυναίκα
και τέκνο αντάμα στρώνει μ' ένα βέλος.*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ

*Κι ύστερα για το σκοτωμό του γέρου τρέχει
μα, καθώς φάνηκε, ήρθε η εικόνα της Παλλάδας...
κι έριξε πέτρα στου Ηρακλή το στήθος πάνω
που τον συγκράτησε απ' του σκοτωμού την τρέλα
και σ' ύπνο τότε βύθισε. Και πέφτει κάτω στο πάτωμα,
την πλάτη του πα στην κολώνα χτυπώντας...
Τώρα κοιμάται δύστυχον ο μαύρος ύπνο...*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου **ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ**

1960

Ευριπίδου

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ

*Ω! ζωντανός είμαι και κοιτάω γύρω όσα πρέπει
τον ουρανό, τη γη κι όλον του ηλίου τον κύκλο.*

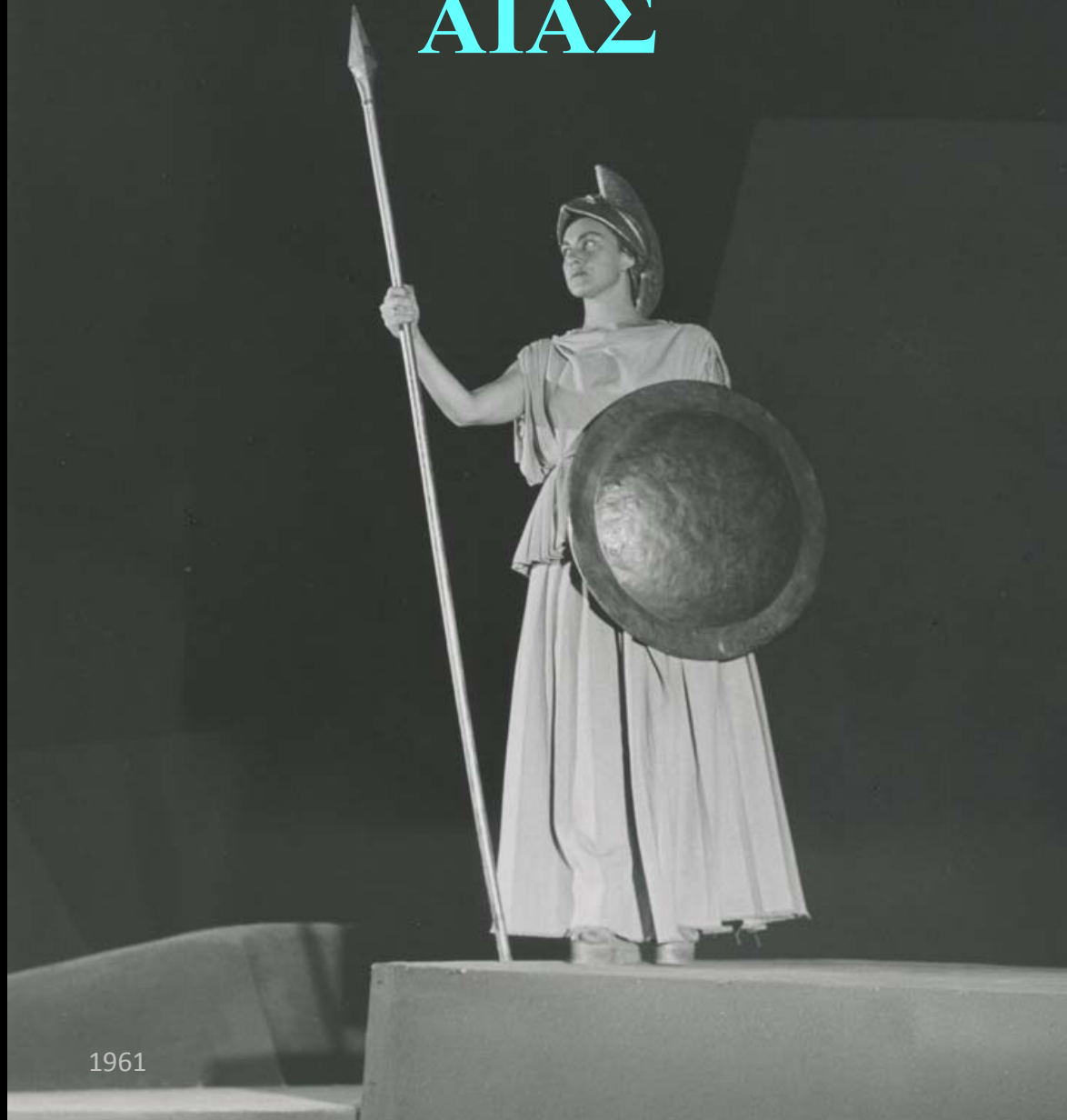
*Και σαν σε τρικυμιά και ταραχή του νου μου
φοβερήν έπεσα και πνέω θερμές ανάσες
απ' τα πλεμόνια κι όλ' αυτά βέβαια δεν είναι...*

Και τα 'χασα και πού είμαι πού, δεν το θυμάμαι.

*Ω! ποιος είν' απ' τους φίλους μου κοντά ή μακριά μου
όπου τη σαστιμάρα μου να μου γιατρέψει;
Τίποτε απ' τα γνωστά μου δεν καταλαβαίνω.*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Σοφοκλέους ΑΙΑΣ

1961

Σοφοκλέους

ΑΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ: *Νύχτα με δόλο όρμησε ενάντια σας μονάχος...*

ΟΔΥΣΣΕΑΣ: *Και πώς το χέρι εκράτησε που δίψαε φόνο;*

ΑΘΗΝΑ: *Εγώ τον μπόδισα, στα μάτια ρίχνοντας του
βαριά θολούρα απ' την ολέθρια αυτή χαρά του*

και τότε πλάνεσα στις στάνες των προβάτων...

Και πέφτοντας τους μέσα πολλών ζώων έκαμε φόνο.

*Κι άλλοτε θάρρειε πως τους δυο Ατρείδες κρατώντας
τους σκότωνε με το ίδιο χέρι κι άλλοτε άλλον...*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Σοφοκλέους

ΑΙΑΣ

*Κι εγώ γεμάτον απ' της τρέλας την αρρώστια
τον έσπρωχνα, τον έμπλεκα σ' άσκημα δίχτυα.*

*Κι αφού από το θανατικό απέκαμε τούτο,
με σκοινιά δένοντας όσα βόδια μείναν
κι όλα τ' αρνιά τα 'φερε μες στην κατοικιά του
με την ιδέα πως ήταν άνθρωποι κι οχτροί του...
και τώρα μέσα τα χτυπάει μαζί δεμένα...*

*Κι ολοφάνερη την τρέλα του θα σου δείξω...
Και στάσου θαρρετά... γιατί εγώ των ματιών του
το χαλασμένο φως να ιδεί σε θα μποδίσω.*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Σοφοκλέους ΑΙΑΣ

1961

Σοφοκλέους

ΑΙΑΣ

*...μόλις μετά πολύν καιρό ήρθε στα σωστά του,
κι όταν γυρόειδε γεμάτο όλεθρο το σπίτι
την κεφαλή χτυπώντας έσκουζε και...
πέφτει τραβώντας με τα νύχια τα μαλλιά του.
Και φοβισμένη εγώ τα γενομένα όλα του τα 'πα.
Κι ευθύς εκείνος σπαραχτικά σκουζίματα έβγαλε...
Τώρα βρισκόμενος σε τέτοια δυστυχία
νηστικός κι απότιστος κάθεται πεσμένος...
και δείχνει πως κάτι κακό θέλει να κάνει.*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Σοφοκλέους

ΑΙΑΣ

1961

ΧΑΡΙΣΙΑΔΗΣ

Σοφοκλέους

ΑΙΑΣ

*Βλέπεις με τον αντρείο και τον παλικάρά...
πόσο χεροδύναμος στ' ακίνδυνα έγινα
τα ζώα; Ω γέλια, πόσο ρεζιλεύτηκα!
...η αδάμαστη και γοργομάτα κόρη του Διός...
με πλάνεσε σε αρρώστια λύσσας ρίχνοντας με...
Και τι να κάμω τώρα εγώ που με μισούνε
οι θεοί καταφάνερα κι ο στρατός όλος
κι η Τροία με εχθρεύεται και τα λιβάδια ακόμα;...
Είναι ντροπή μακριά ζωή να θέλει εκείνος
που απ' τις κακοτυχιές ποτέ του δε γλιτώνει.*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου **ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ**

1954

Ευριπίδου ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

1954

Ευριπίδου ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

*...μήνυμα για την κυρά μας πήρα
πως μες στ' ανάχτορα κλεισμένη
σου πόνου το κρεβάτι το κορμί μαραίνει...
Κι ακόμα ακούω πως τρεις ημέρες τώρα
αρνιέται την αγνή της Δήμητρας
τροφή στο στόμα της ν' αγγίζει.
Από κρυφό μαράζι
στ' άραχλο τέρμα της θανής
ν' αράζει θέλει.*

Μετάφραση: Έφη Φερεντίνου

Ευριπίδου **ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ**

1953

Ευριπίδου ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

ΠΑΡΑΜΑΝΑ: *Τη γνώμη αλλάζεις σύντομα κι αλάφρωση
δε βρίσκεις πουθενά. Μηδέ σ' αρέσει κείνο που 'χεις
κι ότι δεν έχεις πιότερο ποθείς...*

ΦΑΙΔΡΑ: *Τρελάθηκα, με ζάλισε θεού μανία.
Δάκρυα απ' τα μάτια μου αναβρύζουν
και τη ντροπή το βλέμμα μου αγναντεύει...
Ο γυρισμός στο λογικό με θλίβει
κι είναι κακό κι η τρέλα. Αλλά καλύτερα
κανένας να χαθεί πριν να συνέλθει.*

Μετάφραση: Έφη Φερεντίνου

Ευριπίδου ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

ΧΟΡΟΣ: *Πόσο* κατάπεσε κι έλιωσε το κορμί της!

ΠΑΡΑΜ.: *Πώς* όχι, αφού 'ναι η τρίτη μέρα που νηστεύει.

ΧΟΡΟΣ: *Μην* από τρέλα θεϊκιά ή θέλει να πεθάνει;

ΠΑΡΑΜ.: *Δεν* τρώει για να πεθάνει, απ' τη ζωή να φύγει.

Μετάφραση: Έφη Φερεντίνου

Σοφοκλέους
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ

1975

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ

1958

Σοφοκλέους
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ

*...σωριάζει η πολύχρονη η ζήση πολλά,
γειτονιά πιο κοντά με τον πόνο
ενώ πού είναι η χαρά δε θα δεις πουθενά...
Το πολύ πιο καλύτερο απ' όλα θε να 'τανε
να μην είχε κανείς γεννηθεί
ή μια που 'ρθε στο φως,
να γυρνά κείθε οπού 'ρθε
μιαν ώρα πιο μπρος...*

Μετάφραση: Ιωάννης Γρυπάρης

Σοφοκλέους
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ

*Γιατί όσο τα νιάτα βαστούνε...
ποιος βαρυμοχθος πόνος έξω θα μείνει
ποια θα λείψουνε βάσανα;
Φθόνος, διχόνοιες, μαλώματα, πόλεμοι
και στερνός μας φυλάγεται ο πιο
θεοκατάρατος κλήρος: τ' ανήμπορα
γερατειά, τα παντέρημα κι άστρεγα
που όλα μαζί τα κακά των κακών
για συγκάτοικους έχουν.*

Μετάφραση: Ιωάννης Γρυπάρης

Σοφοκλέους ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

2010

Σοφοκλέους
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

*Κι εσύ της μάνας τα παντρολογήματα
μην τα φοβάσαι.*

*Πολλοί θνητοί μες στ' όνειρο τους
πλαγιάσαν με τη μάνα τους.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

θεραπευτικές παρεμβάσεις

Αριστοφάνους ΠΛΟΥΤΟΣ

2007

Αριστοφάνους

ΠΛΟΥΤΟΣ

*Φτάσαμε πολύ γρήγορα στο ναό κουβαλώντας
τον Πλούτο... Πρώτα τον πήγαμε στη θάλασσα
και ύστερα τον λούσαμε... Μετά πήγαμε στο ναό.
Αφού γλυκίσματα και πίτες αγιάστηκαν στο βωμό...
τον ξαπλώσαμε όπως συνηθίζεται κι ο καθένας μας
ετοίμαζε μια στοίβα φύλλα για στρωσίδι του...
Ο ιερέας έσβησε τα λυχνάρια και μας πρόσταξε
να κοιμηθούμε λέγοντας πως αν κανείς ακούσει
κάποιο θόρυβο να σωπαίνει.*

Μετάφραση: Τάσος Ρούσος

Αριστοφάνους

ΠΛΟΥΤΟΣ

*Ο θεός...έφερε γύρα τους αρρώστους και τους εξέταζε
...Ύστερα κάποιος δούλος του έδωσε
ένα πέτρινο γουδί, γουδοχέρι και κασελίτσα...
Πρώτα άρχισε να φτιάχνει αλοιφή για το Νεοκλείδη.
Έβαλε τρία τηνιακά σκόρδα, τα κοπάνισε στο γουδί,
ρίχνοντας μέσα σχίνο και γάλα από σκιλλόχορτο
και τα μούσκεψε με δυνατό ξύδι.
Του μπλάστρωσε με το μίγμα τα βλέφαρα...
Ο Νεοκλείδης πετάχτηκε απάνω και το 'βαλε
στα πόδια σκούζοντας και βογκώντας...*

Μετάφραση: Τάσος Ρούσσο

Αριστοφάνους

ΠΛΟΥΤΟΣ

*Μετά πήγε και κάθισε δίπλα στον Πλούτο.
Πρώτα του έπιασε το κεφάλι κι ύστερα μ' ένα πανί
τού σφούγγισε τα ματόφυλλα. Η Πανάκεια
με κόκκινο ύφασμα τού σκέπασε την κεφαλή
κι όλο το πρόσωπο. Έπειτα ο θεός εσφύριξε.
Πετάχτηκαν απ' το ιερό δυο φίδαροι, να!...
Χώθηκαν κάτω από το κόκκινο ύφασμα
και θαρρώ του έγλειψαν ήσυχα τα βλέφαρα...
σηκώθηκε ο Πλούτος κι είχε το φως του.*

Μετάφραση: Τάσος Ρούσσο

Φιλήμονος ΑΓΝΩΣΤΟΝ

*Όπως η γάζα με το φάρμακο
αν τοποθετηθεί σωστά πάνω στην πληγή
σταματάει τη φλεγμονή,
έτσι και λόγος κατάλληλος
αν κολληθεί στα σωθικά του φίλου
δίνει κουράγιο στο θλιμμένο.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Ευριπίδου ΙΝΩ

*Ποια μάνα τάχα ή ποιος πατέρας τέτοιο κακό μεγάλο
γέννησε στους θνητούς, τον απαίσιο φθόνο;
Σε ποιο μέρος του σώματος άραγε να κατοικεί,
στα χέρια, στα σπλάχνα ή πλάι στα μάτια;
Όπου κι αν βρίσκεται μέσα μας,
θα ήταν για τους γιατρούς έργο δύσκολο πολύ
με τομές να τον αφαιρέσουν ή με φάρμακα πιστικά,
την πιο μεγάλη απ' τις αρρώστιες των ανθρώπων.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους ΑΙΑΣ

*Σοφού γιατρού δε στέκει
να κλαίει ξόρκια σε πληγή που σκίσμα θέλει.*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου **ΒΕΛΛΕΡΕΦΟΝΤΗΣ**

*Βλέποντας σύμφωνα με την αρρώστια
πρέπει κι ο γιατρός να θεραπεύει
χωρίς να δίνει απανωτά τα φάρμακα
αν δεν ταιριάζουν με την αρρώστια.
Κι απ' τις αρρώστιες των θνητών,
άλλες έρχονται από μόνες τους
κι άλλες τις στέλνουν οι θεοί
αλλά εμείς τις γιατρεύουμε με τους ίδιους κανόνες.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Ευριπίδου **ΒΑΚΧΑΙ**

1962

Ευριπίδου **ΒΑΚΧΑΙ**

ΚΑΔΜΟΣ: *Για ρίξε προς τον ουρανό λίγο το βλέμμα.*

ΑΓΑΥΗ: *Να. Και γιατί να τον ιδώ τάχατε μου 'πες;*

ΚΑΔΜΟΣ: *Είναι ο ίδιος όπως πάντοτε ή έχει αλλάξει;*

ΑΓΑΥΗ: *Ω, πιο πολύ από πριν λαμπρός και πιο θείος είναι.*

ΚΑΔΜΟΣ: *Κι έχεις την ίδια ταραχή στην ψυχή ακόμα;*

ΑΓΑΥΗ: *Δεν ξέρω τι μου λέγεις. Συλλογή με πιάνει
κι αλλάζει ο πρωτυτερινός ο νους μου αγάλι.*

ΚΑΔΜΟΣ: *Μπορείς ν' ακούσεις και ν' αποκριθείς καθαρία;*

ΑΓΑΥΗ: *Πώς λησμονώ όσα έχουμε πει πιο πριν, πατέρα!*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

Ευριπίδου ΒΑΚΧΑΙ

ΚΑΔΜΟΣ: *Σε ποιανού σπίτι ο υμέναιος σε είχε οδηγήσει;*

ΑΓΑΥΗ: *Συ στον Εχίονα μ' έδωκες, της γης το τέκνο.*

ΚΑΔΜ.: *Και ποιο παιδί έχεις απ' τον άντρα σου γεννήσει;*

ΑΓΑΥΗ: *Τον Πενθέα, γνήσιο μου τέκνο και του πατρός του.*

ΚΑΔΜΟΣ: *Και τίνος κεφαλή λοιπόν στην αγκαλιά έχεις;*

ΑΓΑΥΗ: *Λιονταριού, όπως έλεγαν οι συντρόφισσες μου.*

ΚΑΔΜΟΣ: *Για πρόσεξε το πιο καλά. Λίγος ο κόπος.*

ΑΓΑΥΗ: *Ωιμέ! Τι βλέπω; Τι' ναι αυτό πού 'χω στα χέρια;*

ΚΑΔΜΟΣ: *Μήπως σου φαίνεται και τώρα για λιοντάρι;*

ΑΓΑΥΗ: *Όχι. Μα του Πενθέα την κεφαλή κρατάω.*

Μετάφραση: Κώστας Βάρναλης

αναφορές σε γιατρούς

Φιλήμονος ΙΑΤΡΟΣ

Μενάνδρου ΑΣΠΙΣ

Μενάνδρου ΑΣΠΙΣ

ΓΙΑΤΡΟΣ: *Φρονώ ότι η προσβολή αφορά αυτόν τούτον τον εγκέφαλον. Ημείς εις την ιατρικήν ορολογίαν αυτό το ονομάζομεν συνήθως «φρενίτιδα».*

ΣΜΙΚΡΙΝΗΣ: *Καταλαβαίνω. Και λοιπόν;*

ΓΙΑΤΡΟΣ: *Ουδεμία υπάρχει ελπίς σωτηρίας. Αι τοιαύται καταστάσεις είναι –δια να μη σας παρηγορούμε με κούφια λόγια- θανατηφόροι.*

ΣΜΙΚΡΙΝΗΣ: *Δε θέλω παρηγοριές. Την αλήθεια λέγε.*

Μετάφραση-Συμπλήρωση: Α. Γ. Γιαλούρης

Μενάνδρου ΑΣΠΙΣ

ΓΙΑΤΡΟΣ: *Επ' ουδενί είναι πλέον ο τοιούτος βιώσιμος.
Αποβάλλει προς τα έξω τις χολές. Έχει θολώσει
το μυαλό του και σκοτάδι σκεπάζει τα μάτια του,
βγάζει αφρούς από το στόμα
και, εν συνόψει, βλέπει από τώρα την κηδεία του.*

ΣΜΙΚΡΙΝΗΣ: *Δεν το πιστεύω.*

ΓΙΑΤΡΟΣ: *Άμα σου τύχει αυτό δε ζεις πια για πολύ.*

ΣΜΙΚΡΙΝΗΣ: *Αν ξάφνου γιατρευτεί να δούμε αν θα λες τα ίδια...*

ΓΙΑΤΡΟΣ: *Γέλα εσύ. Μα θα 'πρεπε, σου λέω, να σέβεσαι
την τέχνη μου... Τον έχει κυριέψει νόσημα φθοροποιό.*

Μετάφραση-Συμπλήρωση: Α. Γ. Γιαλούρης

Σοφοκλέους **ΤΗΡΕΥΣ**

*...όποιος φάρμακο ορίζει
πιο βαρύ απ' την αρρώστια
γιατρός δεν είναι καλός στη δουλειά του...*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Φιλήμονος ΣΙΚΕΛΙΚΟΣ

*Άνθρωπος όντας εύκολο είναι να συμβουλεύεις κάτι ,
αλλά να το κάνεις δεν είναι εύκολο.*

*Και να η απόδειξη: Ξέρω εγώ ότι οι γιατροί
λένε με το παραπάνω στους αρρώστους
να κάνουνε υπομονή. Ύστερα όμως, αν πάθουν κάτι
κάνουν οι ίδιοι όσα δεν άφηναν τους άλλους.*

*Άλλο πράμα να πονάς
κι άλλο να βλέπεις τον πόνο του άλλου*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Φιλήμονος ΑΓΝΩΣΤΟΝ

*Όπως οι άρρωστοι που πονούν πολύ,
όταν δουν το γιατρό παύουν να πονούν,
έτσι κι όταν κανείς είναι λυπημένος,
πονάει λιγότερο άμα δει ένα φίλο.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Μιμνέρμου ΑΓΝΩΣΤΟΝ

*Έτσι αρέσει στους γιατρούς να λένε
τα κακά χειρότερα και τα άσκημα τρομερά
για να μεγαλώνει η αξία τους.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Φιλήμονος ΑΓΝΩΣΤΟΝ

*Ούτε κανείς γιατρός,
ούτε ένας αν το καλοσκεφτείς,
δε θέλει να 'ναι υγιείς οι φίλοι του,
ούτε κανείς στρατιώτης
να βλέπει την πόλη του δίχως κίνδυνο.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

Φιλήμονος ΑΓΝΩΣΤΟΝ

A: *Τι είν' αυτός;*

B: *Γιατρός.*

A: *Κάθε γιατρός την έχει άσκημα
αν κανείς άλλος δεν την έχει άσκημα.*

*Μόνο ο γιατρός κι ο δικηγόρος
έχει αυτό το δικαίωμα:
να σκοτώνει, αλλά κανείς να μην τον τιμωρεί.*

Μετάφραση: Α. Γ. Γιαλούρης

**Ασθενείς και νόσοι
στο αρχαίο Δράμα**

Διάλεξη Κ. Δ. Γαρδίκας

42^ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο

Αθήνα, Μάιος 2016